

Leerrede over Filippensen 3: 10 t/m 12 uitgesproken op Zondagmiddag 4-05-1975 te Schiedam door ds. H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 103: 6 en 7

Lezen - De twaalf artikelen des geloofs

Filippensen 4

Voorrede.

Uit hetgeen wij zo-even met elkander van de honderd derde psalm zongen, hebben wij kunnen horen wat een onuitsprekelijke liefde en goedheid erbij God is. Een verheven, een oneindige goedheid, want:

Zo hoog Zijn troon moog' boven d'aarde wezen,
Zo groot is ook voor allen, die Hem vrezen,
de gunst, waarmee Hij hen wil gadeslaan; ...

Daarbij:

Zo ver het west verwijderd is van 't oosten,
Zo ver (zingt de kerk) heeft Hij, om onze ziel te troosten,
van ons de schuld en zonden weggedaan.

Vooraf, wie kan meten de afstand tussen Zijn troon en de einden der aarde? Maar een zodanige uitspraak wordt er gedaan, opdat het Woord van God zou inwerken op onze koude en harde harten. Immers, wij allen zijn van nature zó, dat, als wij maar te eten en te drinken hebben, kortom als het met ons maar gaat zoals wij het wel wensen, dan kunnen wij God en Zijn werken, ja, dan kunnen wij ons heil en zaligheid rustig laten liggen. Wát is een mens, wat is een mèn's!

Dààrtoe is nu het Woord van God, opdat dàt zou indringen - ingang zou vinden - in onze harten en het dáár zijn werk zou gaan doen en wij zouden onderscheiden: God, bent U zo voor degenen die U vrezen?! Welk een uitnemende, voorname zaak is dat dan, dat U alzo wil zijn: "Zo hoog Uw troon moog' boven d'aarde wezen, zo groot is ook voor allen, die U vrezen, de gunst, waarmede U hen wil gadeslaan." Zodat wij hier breken met de wereld, met de zonde en Hem als het hoogste doel stellen, de eerste plaats geven. Dat is hetgeen wat God bedoelt.

Onze val in Adam sluit toch in, dat wij van God zijn afgevallen, dat wij los van God zijn. Doch opdat wij hersteld zouden worden in Zijn gunst en gemeenschap, roept Hij ons toe in Zijn Woord: "Keert weder tot Mij." En Jezus sprak: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Zijn bedoelen is dus: "Wendt u naar Mij toe - dan verbindt God er gelijk aan - en wordt behouden, alle gij einden der aarde! want Ik ben God, en niemand meer." Of God wil zeggen: gij hebt u zo van Mij afgekeerd, waardoor gij met uw rug naar Mij gekeerd staat, gij leeft bij het zien-en zinnelijke in de wereld. Of, als gij in godsdienst opgaat, dan leeft gij in een verbroken werkverbond. Maar wendt u nu eens tot Mij. Laat de armoe, de ellende, de nood, de dood, het-zijn-buiten-Mij, dermate zijn werk doen, dat zover het west ook verwijderd moge zijn van 't oosten, Ik kan en wil - zulk een God ben Ik - om je ziel te troosten, al je schuld en zonden wegdoen. Maar dan moet ge bij Mij komen, dan moet gij u tot Mij wenden. Of God wil zeggen: niemand heeft vermogen om enige wijziging in zijn staat aan te brengen.

Mozes en de heilige Wet leren ons hoe wij moeten zijn, maar brengen ons geen kracht aan om te doen wat de Wet vereist, waardoor uiteindelijk alles blijft zoals het is. Maar nu wil God te kennen geven als gij zalig wenst te worden: "Wendt u (dan) naar Mij toe, en wordt behouden."

Hij wil zeggen: Ik handel in Mijn lieve Zoon, Die heeft voor de zonde geboet, Hij heeft voor de zonde betaald, Hij heeft eeuwige gerechtigheid verdiend en verworven, daaruit kan Ik in Vaderlijke trouw handelen op zodanige wijze, dat:

Geen vader sloeg met groter mededogen
op teder kroost ooit zijn ontfermend' ogen,
dan (Ik) Israels HEER op ieder, die Hem vreest; ...

God wil zeggen: een zodanige Majesteit ben Ik - Ik handel in Mijn heilig Kind Jezus. Heel de opzet en het bedoelen van God is, om ons te verzekeren dat onze staat ondeugdelijk is, maar het werk dat Hijzelf uitdacht en door Zijn Zoon heeft doen daarstellen, is een werk van herstel. Dat is niet een werk in deze zin: mocht ik er ook eens een indrukje van hebben.

In de loop der jaren heb ik zoveel gehoord, ook wel: "Ja, ik hoef die grote dingen niet, als ik maar een kruimeltje genade heb, dat is genoeg." Maar ik heb nooit gezien en gehoord dat aan degenen, die zo gestemd waren, genade verheerlijkt is geworden. Waarom niet? Zulken hebben een eigenwillige godsdienst. Op deze wijze - met een kruimeltje - wil God niet gezocht en gediend worden. Helemaal niet! Wat dan? Hij wil Zijn Zoon aan ons schenken, opdat wij in Hem herstel zouden hebben.

Onze oude leraar, (Ds. J.H. Bogaard) was godsdienstonderwijzer in de Nederlandse Hervormde kerk. Toentertijd werd Christus als Middelaar aan zijn ziel ontdekt en kwam hij in kennis met een kind van God. Die sprak hem aan met: "Sjonge, wat zie jij er opgewekt uit, in tegenstelling van de laatste keer." Zijn antwoord was: "Ja, maar daar zijn ook wel redenen voor", en ging aan het uitpakken wat hij in Jezus Christus zag. Die man hoorde dat aan en toen hij uitgesproken was zei hij: "Nou je hebt een heel stuk uit m'n leven verteld, en wat een heerlijk werk toch. Als het nog eens zover komt, dat ...." Toen is hij verder gaan spreken over: redding, over reiniging, over dekking, over thuis bringing, over kindschap, verzegeling des Geestes. En terwijl hij aan het spreken was, was Bogaard's zeggen: "Om u even in de rede te vallen, hoe lang duurt dat ongeveer voordat ik dat ook kan krijgen?" Want dat was toch zo'n begeerlijk werk wat hij daar hoorde! Als antwoord kreeg hij: "Ja, wat zal ik daarop zeggen: ... al naar gelang er plaats voor is en het in ernst gezocht wordt..." Bogaard dacht: nou dat zal aan mij niet mankeren.

Hij naar huis! Hij had er geen gedachten over, dat die man met te spreken over God en Zijn werken langzamerhand "zijn zakken leeggehaald" had. Te meer er over die grote werken gesproken was te minder was er als 't ware bij hem overgebleven van wat hij beleefd had. Zuchten, tobben om die grote zaak en het eind van alles was: "Oh God, ik kan het niet meer houden. Oh God, wilt U alstUblieft, al is het maar één woordje ..." Nou, dan wordt er wel eens gezegd: "Dat was toch een ootmoedig tollenaarsgebedje, die ziel bad maar om één woordje." Uit de ellende deed hij dat ook, en God antwoordde hem met: "Zou Ik stierenvlees eten, of bokkenbloed drinken?" Hij schrok zo verschrikkelijk, hij dacht niet anders dan voor Gods aangezicht weggevaagd te worden. Maar in die nood gaan zijn ogen open en aanschouwt hij het Lam Gods, staande als geslacht in het midden van de troon. Het was hem of stralen der liefde en der volmaaktheid daaruit vloeiden, wat weer teweegbracht: dat ik U kenne in de kracht Uwer opstanding.

Later vertelde hij altijd: "Dat is de grondslag geworden van mijn spreken al die jaren: "God bedoelt ons heil, Hij wil ons Zijn Zoon schenken." In Hem is het heil en de zaligheid.

Laat ons dat wel onderscheiden, want dat is tot ons welzijn, opdat wij niet in de veronderstelling zouden verkeren van ernstige mensen te zijn, terwijl wij er een eigenwillige godsdienst op na houden. Laten wij Gods Woord, Gods Woord laten en dat Koninkrijk zoeken zoals God dat

bedoelt en in Zijn Woord geopenbaard heeft en ook helder en klaar te boek is gesteld in onze belijdenisgeschriften: de Heidelbergse catechismus, geloofsbelijdenis en Dordtse leerregels. De kerk is hier gesticht en onze vaderlandse bodem is doorweekt met het bloed van martelaren, wat zijn gewenste vrucht heeft geopenbaard tot spijt van al wat Sion gram was.

Tekst.

Wij vragen dan uw aandacht in aansluiting op datgene waarover wij vanmorgen reeds hebben gesproken, namelijk uit het derde hoofdstuk van de Filippensen, nader de verzen tien tot en met twaalf, waar Gods Woord aldus luidt:

10. Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende;
11. Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.
12. Niet dat ik het alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben; maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben.

Zingen.

Psalm 145: 2 en 3

2. Ik zal, o HEER, dien ik mijn Koning noem, ...
3. Zij zullen uit de volheid van 't gemoed, ...

Leerrede.

Vanmorgen hebben wij het één en ander gesproken over de voorgaande verzen. Onder meer hebben wij toen aangehaald, dat, als er iemand was die zich kon beroemen op en betrouwen kon hebben in zijn godsdienstig leven, dan was het de apostel Paulus wel, want hij was een Hebreëer uit de stam van Benjamin, besneden ten achtsten dage, een Farizeeër, ook een Farizeeërs zoon, opgevoed in de oud-vaderlijke leer en daarbij zo'n grote ijveraar naar de wet, dat hij zelfs een vervolger is geworden van de gemeente Gods. Maar in deze brief spreekt hij zich ook uit, dat wat zijn gewin was, dat heeft hij om Christus' wil schade geacht. Hij acht het zelfs drek te zijn om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus en om Hem te gewinnen. Daarin gevoelen wij, dat de apostel zich uitspreekt met een uitgestrekt verlangen: Jezus Christus, waarlijk alles! En dat er in zijn hart woonde om Hem te kennen, te vervolgen te kennen. Ja, zijn leven was Christus!

Wij lezen dan ook: "Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding." Gezegende, maar diepgaande woorden: "Dat ik Hem kenne, in de kracht Zijner opstanding." Was het zo, dat, toen Paulus dit schreef hij daar nog niets van wist? Neen, niet in het minst. Maar als het gaat over de Persoon van Jezus Christus, dan is het zo gesteld, dat wij hier op aarde maar ten dele kennen en ten dele profeteren. Het is alles ten dele. Zo ook: "Dat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding."

De Zone Gods is onzer gelijk geworden. Hij is gestorven voor de zonde, want alzo eist de wet, dat de ziel, die zondigt, die zal sterven en zonder bloedstorting is er geen vergeving. De discipelen hebben met lede ogen moeten aanzien dat Hij, die hun hoop, hun verwachting, het leven van hun leven was, stierf, een roemloos einde hebbend tussen twee moordenaars aan het kruis op Golgotha's heuvel. Dat was nog wel een plaats van terechtstelling van misdadigers. Dáár is Hij gestorven! Zij waren er getuigen van.

In de avond komt er een rijk man van Arimathéa, met name Jozef, een raadsheer, door allen geacht en geëerd tot Pilatus met het verzoek of hij het lichaam van Jezus wegnemen mocht. Pilatus verwondert zich, dat Hij alrede gestorven is, doet navraag en de man krijgt zijn zin, hij verkrijgt het dode lichaam des Heeren.

Voor de discipelen, hoewel zij verwond waren - in en in verwond, want dat het zó zou gaan hadden zij niet verwacht - was er toch nog enige balsem. Want niet alleen Jozef was er om Jezus een hoogst eerbare begrafenis te geven maar wij lezen: "En Nicodémus kwam ook", die bracht een kapitaal mee aan specerijen. "Zij namen dan het lichaam van Jezus, bonden dat in linnen doeken met de specerijen en legden het in een nieuw graf." Daarna wentelden zij een grote steen tegen de deur des graf.

Dat was dan enigermate verzachtend geweest en hartverwarmend dat er nog zo'n liefde aan Hem bewezen werd. Alles was liefde. Hij was gestorven uit liefde, al hun handelingen waren uit liefde en daarop heeft gezien de eeuwige Liefde. Maar nu gebeurt het dat op last van de overpriesters en de Farizeeën de steen verzegeld wordt en soldaten de wacht komen houden. Alsof men te kennen wil geven: dat hebben jullie nu wel gedaan, maar je blijft ervan af, het is niet van jullie. Wat is de hel toch graag baas, hé?! Maar de werkelijkheid is: Christus is van de Zijnen, en de Zijnen zijn van Hem. Want als de derde dag aanbreekt, dan is er een grote aardbeving, een engel des HEEREN daalt neer uit de hemel, wentelt de steen van het graf, al de vijanden slaan op de vlucht en Christus staat op uit de doden.

Hij de Opgestane, gaat nu bewijzen voor wie Hij dat is, namelijk voor een Maria Magdaléna, in al haar verdriet; voor een Petrus, die lood in zijn schoenen schijnt te hebben, zo drukt het gewicht op hem van: m'n zonden, m'n zonden, want hij had Hem verloochend; voor Emmaüsgangers die geen weg met alles wisten. Maar nadat hun ogen geopend waren en zij Hem kenden, zijn zij aanstonds teruggegaan naar Jeruzalem en als ze daar bij het gezelschap komen, dan komt de Koning Zelf in hun midden, zeggende: "Vrede zij ulieden!" Hij laat Zijn doorboorde handen en voeten zien. Dáár, waar Christus Zich bewijst in het: "Vrede zij ulieden", dáár kunnen zij niet anders dan alleen geloven in Hem als Zondendelger, als Verwerper van alle heil, Die alle machten heeft verbroken en dat gedaan heeft voor hun, want Zijn woord was: "Vrede zij ulieden."

Hier staat: "Dat ik Hem kenne in de kracht Zijner opstanding", dat sluit ook dit in, dat in Zijn opstanding alles het voor Christus heeft moeten afleggen. Welk een macht is de dood niet, welk een macht is het graf, de hel? Maar alles heeft het voor Christus moeten afleggen. De steen is afgewenteld, zelfs de dood en het graf moesten Hem loslaten. Het werd een bewezen feit dat satans kop vermorzeld was.

Hem dus te kennen in de kracht van Zijn opstanding is niet alleen dit, dat Hij ons Zijn bloed, Zijn gerechtigheid toepast en ons eigen maakt dat wij een nieuw schepsel in Hem zijn, maar de kracht van Zijn opstanding sluit tevens in, dat alle machten terneergeslagen zijn. Dàt is eigenlijk hetgeen Paulus hier in het bijzonder op het oog heeft, met: "Dat ik Hem kenne in de kracht Zijner opstanding." Want als die kracht van Christus in mij werkt, wat heb ik dan te vrezen?

Allereerst: Hij is in die staat waarin wij allen van nature zijn, Eén voor allen, ingegaan en heeft om zo te spreken, afgerekend aan het hoogste gerechtshof over de zonde. Hij heeft het oordeel uitgebracht tot overwinning. Daarom staan de zaken dus zó, dat, als men vrede heeft met God, dan is de kracht van Zijn opstanding dermate werkend, dat al:

... grijnsd' ook d'open hel ons aan,
met al haar duizendtallen,
toch zal geen vrees ons nederslaan,

toch doen wij 't krijgslied schallen!
Hoe ook de satan woedt,
wij staan hem, voet voor voet,
wij tarten zijn geweld;
zijn vonnis is geveld:
één woord reeds (van die grote Koning) doet hem vallen!

Hem kennen in de kracht Zijner opstanding is: wèg vrees, wèg moeite, wèg zorg, wèg alles waarmede een mens van nature onder geballast en als afgeladen is. Dat ik Hèm kenne in de kracht van Zijn opstanding.

Tegelijkertijd spreekt Paulus ook: "En (in) de gemeenschap Zijns lijdens." Hij werd, wat wij zijn. Hij kwam in onze staat. Zijnde een staat van oordeel en vervloeking. Het pad des Koning is, vanaf zijn geboorte tot aan het einde van Zijn leven, één aaneenschakeling geweest van moeite, van kruis. Hij was nauwelijks geboren of Heródes zocht het Kindeke te doden. Toen moesten Zijn ouders reeds naar Egypte vluchten. Is het niet één lijdensweg geweest zelfs in zijn eigen stad, waar zij geen geloof voor Hem hadden. Wel waren zij verbaasd en verwonderd over de aangename woorden, doch toen Jezus sprak: "Heden is deze Schrift in uw oren vervuld", zeiden zij: "Dat is Godslastering, dat kan niet anders! Hij, een mens gelijk aan alle mensen. Hij is de zoon van Jozef de timmerman, en zijn moeder kennen wij ook, dat is Maria."

Zij wierpen Hem uit, buiten de stad, en leidden Hem op de top des bergs, waarop de stad gebouwd was, met de bedoeling om Hem van de steilte af te werpen. En de Koning liet met Zich doen, want Hij heeft bij hen openbaar willen brengen de dwaasheid van hun handelen. Toen Hij daar ter plaatse gekomen was, was het zo, dat in plaats dat Hij van de steilte afgeworpen werd om dood ter neder te vallen, keek Christus heel die vergadering eens aan en opeens waren zij geheel krachteloos, en Hij, door het midden van hen doorgaande, ging weg. Wat een Persoon is Hij, dat Hij alzo wilde handelen, want Hij was gekomen om de wil Zijns Vaders bekend te maken.

Toen Melanchthon gestorven was, vond men op zijn bureau nog een aantekening waarop hij aan de éne kant had geschreven - in het midden was een lijn aangebracht - wat hij zou afleggen en aan de andere kant wat hij zou aandoen. Onder meer om God aan te doen, maar óók om achter dat geheim te komen wat hij hier nooit genoegzaam had doorgrond, dat God en mens één is in Christus Jezus. Dat was een verborgenheid die voor hem te hoog was, daar kon hij niet in doordringen, maar dat zou hij daarboven volkomen genieten, daar zou hij Hem gelijk wezen, daar zou hij Hem zien gelijk Hij was. Ook had hij nog geschreven: daar zou hij verlost zijn van de razernij van allerlei theologen. Wat zal die man naar rust verlangd hebben, om bij God te zijn.

Merk dan eens op, dat Hij, Die God was, van eeuwigheid eens-wezens met de Vader en de Heilige Geest, Die werd onzer in alles gelijk, opdat Hij Eén voor allen, alles zou doen om het in het reine te brengen bij die hoge Majesteit Gods. Het aardrijk was vanwege de zonde vervloekt, die zou niet voortbrengen dan doornen en distelen. Het zou hier alles wezen: vloek, vloek, vloek. En nu kwam de Koning dáárin. Hij ging daar niet náást staan, maar Hij is, mijne vrienden, in onze staat waarlijk ingegaan.

In die dagen van Gods gerichtshandelingen met mij, en ik daar stond: rampzalig, ellendig, de hel verdiend, was het alsof de Koning bij mij kwam staan, want Hij was daar ingegaan. Zijn naam was Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.

Christus' pad op aarde is een aaneenschakeling geweest van lijden. Net als een keten, waarvan

schalm aan schalm één geheel uitmaakt, zo is ook Zijn weg geweest, een pad van lijden. Doch Hij is opgestaan uit de dood. Wáárljik opgestaan! Daarom is Paulus' woord: "Hem kennen in de kracht van Zijn opstanding."

Waartoe is nu die gemeenschap des lijdens? Ten eerste is dat tot doding van de oude mens. Want waar Christus en de genade heerst, daar gaat die oude mens ten onder. En in de tweede plaats, dat het lijden van Christus dermate ons deel zou zijn, waardoor openbaar komt dat wij waarlijk volgelingen van Christus zijn: Hij in een pad van lijden, dan ook wij geen ander pad als lijden, om alzo discipelen van Jezus Christus te zijn. En tot onze troost, tot onze sterkte, om alles uit Hem te putten, zodat de banden - het lijden dezes tegenwoordigen tijds - de panden zijn van onze gemeenschap met Hem.

Bij gelegenheid, tijdens een Avondmaal, was er een vrouw die, in de grootste eerbied, zingend naar de Avondmaalsdis kwam:

Ik ben verblijd, wanneer men mij
godvruchtig opwekt: "Zie, wij staan
gereed, om naar Gods huis te gaan.
Kom, ga met ons en doe als wij!" ...

Toen zij gezeten was, vroeg Ds. Bogaard: "Het gaat zeker wat met u, daar gij zo aan tafel komt?" Haar antwoord was: "Dat is uit de totale dood en de vereniging met Christus." Als er de gemeenschap des lijdens met Christus is, dan komt voor de dag: ik heb niets anders dan Hem. Daarom was zij met haar lijden in Zijn lijden, zij met haar dood in Zijn dood. "Dat ik Hem kenne, en de kracht van Zijn opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens." Waarlijk gemeenschap, kinderen van éénzelfde huisgezin, waarin Hij als de oudste Broeder voorgaat en zij de volgelingen zijn.

Niet enig kind van God - die God wenst te lieven en te leven - behoeft hier om kruis, om lijden te vragen, want dat is een vanzelfsprekende zaak. Immers, Satan duldt Christus niet, maar hij duldt op aarde ook geen gemeente van Christus, hij duldt geen enkel levend lidmaat van Christus. Hij is een duizendkunstenaar, die heeft met zijn vazallen, waaronder zelfs de rechtzinnige Farizeeërs en de overpriesters behoren, aan Christus gedaan al wat zij gewild hebben, zo verkrijgt ook ieder lidmaat hier zijn deel. Daaruit is het, dat als er gemeenschap is met het lijden van Christus - Hij deed dat voor ons, om het heil te verwerven - dan mógen wij in navolging van Hem ook lijden, want: "De discipel is niet boven zijn meester; maar een iegelijk volmaakt discipel zal zijn gelijk zijn meester." Dan komt in het kruis soms voor de dag, dat zelfs: "De droefheid van vreugde opspringt", in de gemeenschap aan Christus' dood, in de verzekering: ik ben van Hem en Hij is van mij. Ik ben een bekende in het hemelhof, in de troon van God.

Vervolgens staat er: "Zijn dood gelijkvormig wordende." Waar ziet dat op? De Zone Gods is hier gekomen als een vreemdeling, want: "Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen." Wat was er dat de Koning hier bond? Niets! Het enige dat er was, dat was om hier de wil Zijns Vaders te doen. En Vaders wil was het heil der zondaren. Daarom is des Konings deel geweest, dat Hij hier als een vreemde over de aarde gegaan is. De Koning heeft alles gegeven voor de eer van God en het heil van zondaren. Als het er over gaat om Zijn dood gelijkvormig te worden, dan wordt dat duidelijk uitgesproken door de dichter van de honderd zestiende psalm: "Kostelijk is in de ogen des HEEREN de dood Zijner gunstgenoten." Is dat kostelijk? Já! De dood Zijner gunstgenoten geeft te kennen, dat wij geen leven hebben in de wereld, dat wij geen leven hebben in onszelf, geen leven hebben buiten Jezus Christus, opdat er niets anders overblijft dan:

Jezus, Uw verzoenend sterven
blijft het rustpunt van ons hart.
Als wij alles, alles derven,
blijft Uw liefd' ons bij in smart.

Het is dus kostelijk in de ogen van God als wij hier sterven aan alles wat geen wezen in zich besluit, opdat wij also God de Heere heiligen in het hart. "Zijn dood gelijkvormig wordende." Als de Koning in de grootste schande tussen twee moordenaars aan het kruis gestorven is - minder kon het niet - laat dan de grootste vernedering voor ons niet te groot zijn. Dàt is immers de weg: "Want wij, die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil - en diezelfde apostel vervolgt met te zeggen - opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden."

Het zijn zaken die wij moeten leren. Bij de eerste keer dat mij dat overkwam, dacht ik de natuurlijke dood te sterven. Daarom zei ik tegen m'n vrouw: "Als je nog wat te zeggen hebt, dan moet je het nu maar doen, want ik ga sterven." Ik geloofde dat zo zeker, al geloofde zij er niets van. Doch toen kwam het Woord: "Wij, die leven, worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden." Toen ben ik gaan begrijpen: dan is en wordt hier mijn leven een sterfpad tot het einde toe. Dan gaat mij hier ontvallen, ontvallen, ontvallen.

In de natuur is het zo, dat als men ouder wordt - zo is ook mijn eigen ervaring - dān moet je dit overgeven, dān dat, je moet los gaan laten, je kunt alles niet meer bijhouden, dat brengen de jaren met zich mee, en nu is het geestelijk precies hetzelfde. "Zijn dood gelijkvormig wordende", houdt dus in, dat wij los moeten laten, moeten prijsgeven, overgeven en als alles ons ontvalt, dan is dat, opdat alleen overblijve: Gods genade. Dàt en dāt alleen. Dat is de bedoeling!

Voorts spreekt hier de apostel: "Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden." Als de catechismus handelt over de opstanding van Christus, dan wordt het antwoord op de vraag: "Wat nut ons de opstanding van Christus" onderverdeeld in drie stukken, waarvan het laatste te kennen geeft dat Zijn opstanding ons een zeker pand is van onze zalige opstanding. Immers, Christus is de Opgestane uit de doden en is gezeten aan de rechterhand Gods des Vaders.

Als Paulus hier spreekt van: "Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden", dan kan de apostel daarmee niets anders bedoelen, dan dat hier alles ons ontvalt en alleen het geloof overblijft. Maar nu heeft Zijn gemeente, Christus in de hemel als een zeker pand en gaat zij hier in geloof reeds enigermate ervaren van de zalige opstanding. Dat krijgen kruisdragers, stervenden, maar waarvan geldt: "Ziet, wij leven." Dan leren wij enigermate ook dit kennen, dat in die grote dag der dagen, Christus ons stof nodig heeft om daar Zijn grote en heilige Naam in te verheerlijken. Immers, Christus heeft van Zijn Vader ontvangen, dat Hij al degenen, die Hem gegeven zijn, ten uitersten dage zal opwekken. Daarom kunnen wij, als wij onze geliefde doden ter aarde gaan bestellen, hen daar gerust toebetrouwen onder de zorg van Hem, Die leeft aan de rechterhand Gods des Vaders. Dat stof wordt bewaard. Voor de jongste dag.

Al staan wij hier soms wenend bij het open graf,
eens staat het verbaasd zijn prooi weer af.
Als de tand des tijds verstomt,
en Christus op de wolken komt,
en bij het blij bazuingeschal,
onze doden allen wekken zal.

Dat wordt hier dus al bij aanvang in het geloof gekend: opstanding der doden!

Nadat Paulus geschreven heeft: "Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden", volgt daarop aanstonds: "Niet dat ik het alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben." Paulus schrijft in de brief aan de Colossensen: "Gij zijt in Hem volmaakt" en hier: "Niet dat ik alrede volmaakt ben." Hij spreekt zodanig omdat hij die zaken maar enigermate in beleving en beoefening machtig is. Daarom: "Maar ik jaag ernaar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben." Christus neemt dus de Zijnen. Hij greep ook Paulus op de weg naar Damascus. Hij heeft hem gegrepen om hem te bezitten, om Zijn macht in hem te betonen, Zijn werken in hem te verheerlijken, hem dienstbaar te stellen voor anderen. Daartoe is hij door Jezus Christus gegrepen, opdat die gezegende werken van de Goddelijke genade en Christus' verdienste door Paulus zouden beleefd worden. Al was hij dan nog niet volmaakt, nochtans hij jaagde ernaar. Was hij door Christus tot dat doel gegrepen, eenmaal zou hij het verkrijgen.

Als hij aan het einde van zijn loopbaan komt, dan zegt hij: "Ik heb de goede strijd gestreden." Wat is dat voor een strijd? Die strijd is geheel onderscheiden van alle overige strijd die hier is. Hij noemt het: "De goede strijd." Dat is die strijd, die hier de gehele kerk, welke aan Christus hangt, Hem liefst, mint en eert, te strijden heeft. Paulus vervolgt zijn spreken met: "Ik heb de loop geëindigd, - en dan - ik heb het geloof behouden; Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijn verschijning liefgehad hebben." Oh, gezegende en wonderlijke zaak, dat was het einde van de apostel. Dus, de loop geëindigd, maar het geloof had hij behouden. Dàt sluit dan ook alles in, want het geloof zaligt!

Laat ons, voordat wij nog een paar woorden tot besluit spreken, zingen uit psalm 85: 4

Dan wordt genâ van waarheid blij ontmoet;
De vrede met een kus van 't recht gegroet; ...

Mijne vrienden, Paulus heeft in dit Schriftgedeelte, dat wij zo-even verhandeld hebben, gesproken van het heil zoals dat in Jezus Christus is, en wat daarin voor een ieder persoonlijk te beleven is. Daar Paulus alles schade en drek heeft gerekend om die uitnemendheid, namelijk om Christus te gewinnen, laat dat ook voor ons een aansporing zijn, want Jezus Christus sluit in, àlles te hebben, want: "Die de Zoon heeft, die heeft het leven, die de Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet."

Het is groot wat na de oorlog gebeurd is: vrede. In 't bijzonder dat, toen de nood op het hoogst was, de redding nabij was. Maar, mijne vrienden, dat was geldend voor die tijd. Nu, zovele jaren na de bevrijding, herdenkt men de doden nog, herdenken wij dat wij bevrijd werden en spreken er over hoeveel er in die jaren de weg gegaan zijn van de ganse aarde, ook hoeveel oorlogsslachtoffers nog de gevolgen van al de ellende uit die oorlog ondervinden, maar daarbij blijft het dan. Doch Christus is de grote Bevrijder. Dat wij Hem toch boven alles stellen, want Hij is de grote Bevrijder van de zonde, van de dood, van het graf, van de hel, van de vloek der Wet.

In 1939, toen de mobilisatie begon, had ik in Dordt gepreekt en stond stomverbaasd van de drukte op het station. Zódanig was ik bezet met: "Gelijk een appelboom is onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen", dat de mensen nog tegen mij moesten zeggen: "Het is toch mobilisatie." Oh ja, dat was waar ook, dat ik daar nu geen gedachten over had! Diezelfde avond is het geweest, dat mij geopend werd dat ik niet van de wereld was, gelijkerwijs Christus niet van de wereld was. Toen is ook open gekomen van de stad Gods. In de lengte, breedte en in

zijn hoogte en daarin liep ik met het livrei aan van die stad Gods. Er was niets aan te doen: geen onheil kon die stad verstoren, waar God Zijn woning heeft verkoren. Daaruit is er een rust gekomen, die ik, al de jaren van de oorlog, tot het einde toe, heb mogen meedragen. Zelfs al was het, dat rondom mij de granaatscherven vielen, dan was er in mij: "God, als het Uw wil is dat ik blijf, dan wordt ik niet geraakt, maar anders ben ik aanstonds bij U." Dàt brengt Christus te weeg.

Hij heeft ons door die verschrikkelijke tijd door- en uitgeholpen, laten wij Hem erkentelijk zijn, maar laten wij tegelijkertijd bedenken hoe slecht wij als natie het er hebben afgebracht in dankbaarheid aan onze Weldoener. Laat ons ook dit bedenken, dat het hier alles gebeurtenissen zijn van voorbijgaande aard, in tegenstelling tot die zaken waar wij met elkaar bij hebben stilgestaan. Diè zaken zijn niet van voorbijgaande aard, die hebben een eeuwigheidswaarde. Ben ik van Hem, dan ben ik dat voor eeuwig. Is Hij van Mij, dan is ook dat voor eeuwig. Met Hem kan men leven, met Hem kan men sterven, in Hem is alles wat ons nodig is om ook hier getroost te reizen onder 't heiligend kruis, naar 't erfgoed daarboven, in 't Vaderlijk huis. Mijne vrienden, die Jezus geleidt ons door d' aardse woestijn: "Gestorven voor mij!" dat zal mijn zwanenlied zijn. Alles, alles in Hem. Zoeken wij dan genade in de ogen Gods. Genade, om de arbeid van Zijn heilig Kind Jezus.

De wolken van Gods oordelen hangen zeer laag. De oorlog is wel gewonnen, maar niet de vrede, want dan moeten er zaken in orde gemaakt worden met de Vredevorst. Terug naar God en terug naar Hem, Die de vrede verwierf. Daarbuiten kàn het niet zijn! Daarbuiten is het slechts gemaakte of valse vrede. In Hem is het heil. Dat God ons door Zijn Geest en genade schikke, richte en vorme opdat wij Hem recht mogen kennen en vervolgen te kennen. Dat wij met alle weldaden en zegeningen, hier in geloof al beginnen met lofzegging aan God en nog eens eenmaal mogen eindigen en besluiten in de Oorsprong, uit Wie, door en tot Wie alle dingen zijn. Zijn Naam eeuwig tot dankzegging. Amen.

Slotzang.

Psalm 93: 4

Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan;
Al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan; ...

Zegen.